

Ellenőreink külföldön

● Budapest (MTI)

Magyar katonai szakértők utaztak NATO-tagállamokba, hogy nemzetközi szerződéseik alapján ellenőrzést hajtsanak végre. A Honvédelmi Minisztérium sajtófőosztályának tájékoztatója szerint a magyar szakértők Görögországban, Törökországban, továbbá Németországban ellenőriznek katonai létesítményeket.

Mától csak műholdról

● Budapest (MTI)

Keddtől kizárólag műholdon keresztül fogható a Magyar Televízió 2-es csatornájának műsora az ország teljes területén. A Hírközlési Főfelügyelet, illetve az Antenna Hungária Rt. tájékoztatója szerint hétfő éjjel megvonják az eddigi földi frekvencia használatát az MTV2-től, és azon – területtől függően – az új TV2 vagy az RTL Klub országos kereskedelmi adása látható ezentúl. Minderről Péter István, az MTV Rt. elnöke a részvényszerűség budapesti székházában tartott hétfői sajtóbeszélgetésen.

Felért tartalékok

● Budapest (MTI)

A magyar határőrségnek az elmúlt évek során nem keletkezett adóssága, mára azonban felélte tartalékait. Ezért ha a jövőben kisebb összeget szavaz meg a parlament, mint amennyi működőképességének fenntartásához elegendő, akkor a határőrséget is az eladósodás veszélye fenyegeti – jelentette ki Nováky Balázs altábornagy, a határőrség országos parancsnoka hétfőn az MSZP és az SZDSZ önkormányzati és rendészeti munkacsoportjainak együttes ülésén.

Az ombudsman véleménye

● Budapest (MTI)

Az ombudsman szerint sérti a védelemhez való jog alkotmányos büntetőeljárásai alapelveit az a védőre is vonatkozó korlátozás, amely tiltja a büntetőeljárás során keletkezett iratokból másolatok készítését. Mint ismeretes, Földi Lászlónak, a volt hírszerző ezredesnek a meghatalmazott védője, Bárándy György szeptember végén fordult az ombudsmanhoz, ugyanis a Nyírfá-ügyben eljáró Fővárosi Bíróság katonai tanácsának elnöke nem engedélyezte, hogy a mintegy 1700 oldalnyi titkos ügyiratról fénymásolat készüljön az ügyvéd részére, a valószínűleg október végén kezdődő tárgyalásra.

„Elvi tüntetés”

● Budapest (MTI)

A novemberi NATO-csatlakozás és földtörvény-referendum napjáig tartó „elvi tüntetéssel” kívánja felhívni a hazai demokrácia és sajtószabadság általuk vélelmezett hiányosságaira a közvélemény figyelmét hétfőn megkezdett demonstrációjával a Kék Szalag Társaság és a Polgárok Érdekszövetsége. A demonstráció kezdetekor tartott sajtótájékoztatót elhangzott: maratonni tüntetésükkel a szervezők tiltakozni kívánnak az ország tervezett NATO-csatlakozása és a magyar termőföld külföldi kézbe adása ellen.

● Humboldt-ösztöndíj: esély a túlélésre

A német nagykövet Szegeden

Hasso Buchrucker (jobbra) a Humboldt Klub fogadásán, a JATE Aulájában Szalay István polgármesterrel koccint. (Fotó: Gyenes Kálmán)

Nyolc hónapos tevékenysége során tegnap látogatott először Szegedre Hasso Buchrucker, Németország nagykövete. A polgármesterrel való találkozása után a diplomata a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetemre látogatott, ahol átadta kormányának ajándékát, egy speciális mikroszkópot. Este részt vett a szegedi Humboldt Klub fogadásán a JATE Aulájában, majd a gazdasági szféra vezetőivel találkozott. A nagykövetet az egyetemi fogadás után kértük beszélgetésre.

● **Mi a célja nagykövet úr szegedi látogatásának?**

– Azért jöttem Szegedre, hogy megismerjem ezt a

csodálatos várost, amelyről már annyit hallottam. Nyolc hónapos magyarországi nagykövetségem alatt még nem volt lehetőségem ide látogatni. Sokat hallottam a város egyetemeiről, és földrajzi helyzetéből adódó gazdasági lehetőségeiről. Azért jöttem ma Szegedre, hogy személyes élményeket szerezzek a városról.

● **Milyen élményeket szerzett?**

– Az első benyomásom nagyon kedvező. A nap minden pillanatát élveztem. A polgármester úrral kimentünk a temetőbe, és leróttuk tiszteletünket azok előtt, akik 150 évvel ezelőtt életüket áldozták Magyarország szabadságáért. Ez az élmény igen meghatározó volt. Itt, a tudományegyetemen azokkal a kiváló tudósokkal találkoztam, akik elnyerték a Hum-

boldt-ösztöndíjat. Felemelő érzés volt a megkülönböztetett polgárok körében időzni.

● **A Humboldt-ösztöndíj igen hosszú múltra tekint vissza. Változott-e a szerepe az idők folyamán?**

– Az ösztöndíjat Alexander von Humboldt alapította 150 évvel ezelőtt olyan külföldi tudósoknak, akik már bizonyították tehetségüket. Akkor az alapító még nem sejtette, korunkban mekkora politikai jelentőségre tesz majd szert ez a kezdeményezés. Az ösztöndíj eszméje természetesen ma is a határokon feletti tudományos együttműködés elősegítése: a világ minden országában dolgozik Humboldt-ösztöndíjas tudós. De Európában különös jelentősége van az ösztöndíjnak: elősegíti az országok közeledését az egy-

séges Európa megteremtéséhez. Ez pedig az egyetlen módja annak, hogy a globális versenyben kontinensünk túlélje a következő évszázadot.

● **Lehetségesnek tartja-e a régió német kapcsolatainak bővítését?**

– Örömmel látom, hogy egyre több német befektető tartja vonzóknak ezt a régiót. Értesültem arról, hogy Kelt-Magyarország infrastruktúrájának fejlesztése folyamatban van. Tény, hogy a modern gazdasághoz és kereskedelemhez modern vasutakra, utakra és repülőterekre van szükség. Tekintettel arra, hogy ezek kiépítése a dél-alföldi régióban már megkezdődött, valószínűnek tartom, hogy a német tőke szívesen részt vesz ebben a fejlesztésben.

Keczer Gabriella

A keresetek augusztusban

lyi bázisadatokból következik – állapítja meg a Központi Statisztikai Hivatal hétfői gyors-tájékoztatója.

A nettó átlagkereset 38 ezer 70 forint volt a versenyszférában az első nyolc hónapban, amely 23,7 százalékkal több, mint egy évvel

korábban. A KSH adatai szerint a fogyasztói árindex ugyanezen hónapokban 18,5 százalékkal emelkedett, s így a reálkeresetek végül is 4,4 százalékkal nőttek a múlt év első nyolc havi átlagához képest. Az év első nyolc hónapjában 57 ezer 240 forint volt

a versenyszférában a havi bruttó átlagkereset, amely az egy évvel korábbihoz képest 21,9 százalékos növekedést mutat. Ezen belül a szellemi foglalkozásúak havi bruttó átlagkeresete 25 százalékos növekedését követően 88 ezer 390 forint volt, a fizikai munkát végzőké pedig 19,4 százalékos emelkedés után elérte 42 ezer 620 forintot.

● Társadalmi jövedelmek

Mire mennyit osztunk?

● Budapest (MTI)

Nyugdíjra, a gyermeknevelés támogatására, oktatásra, egészségügyre, kultúrára és segélyezésre az Európai Unió tagországaiban átlagosan a GDP 28,8 százalékát költötték három évvel ezelőtt.

A ráfordítások aránya a legmagasabb Finnországban, Dániában és Hollandiában, de meghaladja a 30 százalékot Németországban, Franciaországban és Ausztriában is – derül ki a Központi Statisztikai Hivatal tájékoztatójából. A hivatal adatai szerint a mutató értéke az átlagosnál lényegesen alacsonyabb Görögországban, Portugáliában és Írországban.

Magyarországon ezek a költségek a GDP-nek szintén több mint 30 százalékát teszik ki. A háztartások összes jövedelmének mintegy 40 százaléka származik ilyen forrásból, s ennek több mint fele a pénzbeni juttatás. A társadalmi jövedelmek legnagyobb részét képező nyugdíj a lakosság több mint 30 százalékának alapvető megélhetési forrása. Ez év első felében nyugdíjra és egyéb nyugdíjszerű ellátásra csaknem 402 milliárd forintot folyósítottak. Az egy főre jutó havi átlagnyugdíj csaknem 20 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Az átváltozásokat figyelembe véve a havi összeg reálértéke fejenként valamivel több mint egy százalékkal nőtt.

Az év elejétől július végéig a központi költségvetés a lakosság részére a társadalombiztosítás rendszerében 101,4 milliárd forintot folyósított, folyó áron 1,5 százalékkal többet, mint tavaly. Az ellátások reálértéke ugyanakkor 14,4 százalékkal csökkent. Családi támogatásokra 65,1 milliárd forint, jövedelem pótlásra és kiegészítésre 27,9 milliárd forint jutott. Az előző év azonos időszakához képest a családi támogatások összege 3,5 százalékkal, a jövedelem pótló- és kiegészítő szociális támogatásoké 10,5 százalékkal emelkedett, az egyéb címreken folyósítottaké 28 százalékkal csökkent.

Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár adatai szerint a gyermeknevelési

kiadások 71 százalékát a családi pótlék, 17 százalékát a gyermekgondozási segély, a többi a gyermekgondozási díj teszi ki. Az év első felében havonta átlagosan 2,17 millió gyermek után 1,27 millió család részesült családi pótlékban.

A pótlékra jogosult gyermekek száma 65 ezerrel, a családoké 75 ezerrel volt kevesebb, mint egy évvel korábban. Családi pótlékra a félévben összesen 48,2 milliárd forintot fizettek ki, 1,2 százalékkal kevesebbet, mint egy évvel korábban. A pótlék egy családra jutó havi összege átlagosan 6.317 forint, mintegy 280 forinttal több mint tavaly. Reálértékben számolva a pótlék összege 11,8 százalékkal csökkent.

jegyzet

Kicsomagolva?

Ha valaki ötvenezer forintos jövedelméből rendszeresen szöveget szeretne költeni, azt jobb esetben bolondnak, rosszabb körülmények között egyenesen gyanúsak tartanánk. Ez persze egy társadalomra is igaz, csak egészen másként.

Még élénken emlékezhetünk azokra az évtizedekre, amikor a társadalmi látszatbél megőrzése érdekében az állam eljátszotta a jóságos nagybácsit – mások pénzén. Az árát azóta sem tudtuk teljesen megfizetni. Most pedig ismét kérdéses, elrontják-e, amit eddig megcsináltunk? A költségvetési elvonás és újraelosztás ugyanis továbbra is erősen rántleplezik. Minél közelebb a választás, annál nyomasztóbban. A statisztikusok adatai erősen elgondolkodtatóak: a hazai háztartások jövedelmének 40 százaléka különféle támogatásokból, szociális juttatásokból származik. Ez pedig azt jelzi, hogy az állam továbbra is „nagybácsi szerepben” igyekszik tetszelegni ahelyett, hogy a jövedelmek elosztását átengedné a gazdasági szférának.

Az pedig egyenesen döbbenetes, hogy az állam, az ő háztartásával rátelepszik a bruttó hazai termék közel felére, s így torz meghatározójává válik a gazdasági fejlődésnek. Jövőre 457 milliárdos deficit mellett emelkedő külső adóssággal és a javuló államháztartási tendenciák megtorpanásával számol a kormány. A beruházások növelése helyett a fogyasztói keresletet igyekeznek majd erősíteni, amiért átmenetileg bizonyára hálás is lesz a szavazópolgár. Csakhogy az elosztás, az egyre szélesebb társadalmi rétegeket érintő jótékonykodás árát az elvonási oldalon valakiknek ismét meg kell majd fizetni. Igaz, csak később.

Az európai országok éppen az ellenkezőjére adnak példát: a stabil növekedés motorja ugyanis az elvonás és újraelosztás helyett csak az lehet, hogy a megtermelt jövedelmekből minél több helyben maradjon.

Nálunk azonban az elvonási és osztogatási hajlam ismételt megnövekedésével párhuzamosan egyre veszesebben merül fel a kérdés: egy választási költségvetés nyomán vajon visszajutunk-e a Bokros-csomag előtti helyzetbe?

Higgyük el, legrosszabb amit tehetünk: a „kicsomagolás”.

Cofai Gm

● Népszavazás

Ma dönt a parlament

● Budapest (MTI)

A Koalíciós Egyeztető Tanács úgy ítéli meg, hogy sem jogi, sem politikai akadály nincs a november 16-ára tervezett népszavazással kapcsolatos keddi parlamenti zárószavazásnak – jelentette ki a KET hétfő reggeli ülése utáni sajtótájékoztatón Horn Gyula miniszterelnök.

földtulajdon kérdéséről kifejtette: a földtörvény módosításával a kormány a jelenleg érvényes jogszabály igazságtalanságait akarja kiküszöbölni. Érthetetlen számukra a Fidesz mostani álláspontja, az ellenzéki párt ugyanis 1994 áprilisában nem szavazta meg a földtörvényt, választási programjukban pedig az szerepelt, hogy a szövetkezetek és a gazdasági társaságok számára is biztosítani kívánják a földtulajdonlás lehetőségét. A miniszterelnök szakértői vélemények alapján úgy látja, hogy a kormány javaslata megfelelő biztosítékokat kínál a külföldiek földvásárlásainak megakadályozására. Az ellenzék kérdéséről szólva Horn Gyula leszögezte: ha hitelesítették a szükséges 200 ezer aláírást, akkor a kezdeményezés a jog által megszabott utat fogja végigjárni a parlamentben.

A kormánypártok szerint a parlamenti döntés elé az sem gördít akadályt, hogy Gönczöl Katalin országgyűlési biztos az Alkotmánybírósághoz fordult, a kabinetnek ugyanis alaptörvényben biztosított joga a népszavazás kezdeményezése, az ellenzék által gyűjtött aláírások pedig még nincsenek hitelesítve. Úgy tartják, hogy kezdeményezésüket az a 3 millió polgár hitelesíti, akik 1994-ben a jelenlegi koalíciós pártokra szavaztak.

A miniszterelnök azzal vádolta meg az ellenzéki pártokat, hogy rövid távú pártérdekeiket a nemzet érdekei fölé helyezik, és mindent elkövetnek a referendum zavartalan lebonyolítása ellen. A kormányfő szerint a fejlett demokratikus világ most Magyarországra figyel, mivel a NATO-csatlakozással kapcsolatos népszavazás megkönnyítheti az új tagok beillesztését a NATO-csatlakozást is. A